

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Wprowadzenie	
U PROGU NOWEGO STULECIA – ROK 1900	7
Rozdział pierwszy	
AMERYKA WIKTORIAŃSKA W OKRESIE TRANSFORMACJI (1900–1917)	13
Zmiany terytorialne i demograficzne	13
Gospodarka amerykańska: ekstensywny rozwój i szybka modernizacja	15
Zmiany cywilizacyjne: transport, komunikacja, wolny czas i rozrywka	18
Kultura elitarna i masowa	21
Rozdział drugi	
PROGRESYWIŚCI W DZIAŁANIU (1900–1917)	25
„Inżynierowie stosunków społecznych”	25
Obrzeża głównego nurtu amerykańskiej polityki	43
Zmierzch progresywizmu	47
Rozdział trzeci	
OTWIERAJĄC DRZWI POLITYKI ŚWIATOWEJ (1898–1917)	49
USA–Ameryka Łacińska: od wojny z Hiszpanią do „dyplomacji kanonierek”	49
Podstawy azjatyckiej polityki Stanów Zjednoczonych	61
Amerykańskie usługi dobrej woli na arenie międzynarodowej	66
Rozdział czwarty	
KRUCJATA W OBRONIE DEMOKRACJI W EUROPIE I W KRAJU (1917–1920)	75
Charakter wojny z udziałem Stanów Zjednoczonych	75
Organizacja sił zbrojnych i zaplecza	76
Państwo a obywatel w okresie wojny	80
Na frontach Wielkiej Wojny	84
Organizacja powojennego porządku	90
<i>I Red Scare</i>	94
Rozdział piąty	
DEKADA PRZEŁOMU CYWILIZACYJNEGO (1920–1929)	99
Społeczeństwo i gospodarka powojennej dekady	99
Narodziny systemu kwotowego	105

W obronie tradycyjnych wartości: prohibicja i Pas Biblijny	106
Nowe trendy w życiu klasy średniej... i nie tylko jej	110
Przełom cywilizacyjny	120
Rozdział szósty	
POWRÓT DO NORMALNOŚCI (1921–1929)	121
Warren Harding – pierwszy postprogresywny prezydent i jego gabinet	121
Założenia i praktyka realizacji programu „Powrotu do normalności”	122
Nowe wyzwania polityczne	130
Debata na temat modelu nowoczesnego państwa	133
Istota rządów republikańskich z lat 20.	140
Rozdział siódmy	
OKRES NIEPEWNEGO PRZEZNACZENIA (1929–1941)	143
Niepewność jako czynnik kształtujący obraz społeczeństwa amerykańskiego w latach 30.	143
Zapaść i „falowanie” gospodarki	144
Od „hooversville” do „Świata Przyszłości”: zmiany cywilizacyjne w okresie Wielkiego Kryzysu	148
Kultura lat 30.	153
Historyczny wymiar doświadczeń społecznych Amerykanów w okresie Wielkiego Kryzysu	155
Rozdział ósmy	
ZMAGANIA Z WIELKIM KRYZYSEM GOSPODARCZYM (1929–1941)	157
Mechanizm kryzysowy	157
Herbert Hoover a Wielki Kryzys	160
Rooseveltowski Nowy Ład (I faza)	164
Rooseveltowski Nowy Ład (II faza)	172
Wyjątkowa pozycja Franklina D. Roosevelta w amerykańskiej historii	181
Rozdział dziewiąty	
NIEZALEŻNY INTERNACJONALIZM (1920–1941)	183
Praktyka amerykańskiego „niezależnego internacjonalizmu”: od narodzin Systemu Waszyngtońskiego do Doktryny Stimsona	183
Wymiar finansowy i handlowy „niezależnego internacjonalizmu”	188
USA–Ameryka Łacińska: w kierunku Dobrego Sąsiedztwa	193
Uznanie dyplomatyczne ZSRR	195
Neoizolacjonizm drugiej połowy lat 30. i przygotowania do wojny z Niemcami na początku lat 40	196
Na kursie kolizyjnym z Japonią	200

Rozdział dziesiąty	
AMERYKAŃSKA WOJNA GLOBALNA (1941–1945)	203
Organizacja „Frontu Wewnętrznego”	203
Amerykańskie operacje na europejskim i dalekowschodnim teatrze działań wojennych	210
Nowe wyzwania i doświadczenia z okresu II wojny światowej	219
Front dyplomatyczny: Stany Zjednoczone jako organizator wojennego i powojennego porządku na świecie	221
Bilans strat i zysków związanych z udziałem Stanów Zjednoczonych w II wojnie światowej	228
Rozdział jedenasty	
POWRÓT <i>AMERICAN DREAM</i> (1945–1960)	231
Powojenny wyż demograficzny, suburbanizacja i inne zmiany w amerykańskim stylu życia	231
Gospodarka, nauka i technika w służbie „społeczeństwa dobrobytu”	238
Utrwalanie i erozja tradycyjnego modelu życia rodzinnego i społecznego	244
Od krytyki i kontestacji do przestępczości młodocianych i obrzeża głównego nurtu życia społecznego	251
Nowe impulsy w rozwoju kultury masowej	255
Rozdział dwunasty	
REKONWERSJA, MACCARTYZM I INNE WYZWANIA	
POLITYCZNE (1945–1960)	261
Powojenna rekonwersja	261
Reorganizacja struktur państwowych, początek desegregacji i narodziny Sprawiedliwego Ładu	267
Początki <i>Second Red Scare</i>	272
Główne wyzwania polityczne z początku lat 50. – wojna koreańska i maccartyzm	275
Powrót do władzy republikanów i sukcesy oraz porażki administracji Dwighta D. Eisenhowera	281
Śmierć polityczna senatora McCarthy’ego, sukcesy Ruchu Praw Obywatelskich oraz „szok sputnikowy”	287
Kampania wyborcza 1960 r. – skutki krótko- i długoterminowe	293
Rozdział trzynasty	
AMERYKAŃSKIE POSZUKIWANIA „SZANS NA POKÓJ” (1945–1961)	297
Główne cele polityki zagranicznej administracji Harry’ego Trumana i Dwighta Eisenhowera	297
Administracja Trumana a kwestia monopolu atomowego i przynależności USA do ONZ	298
Narodziny polityki powstrzymywania	301

„Utrata” Chin	311
Administracja Trumana wobec konfliktu arabsko-żydowskiego w Palestynie oraz powstania Izraela	313
Pakt z Rio i powstanie Unii Panamerykańskiej	315
Narodziny „dyplomacji kulturalnej”	316
Stany Zjednoczone w wojnie koreańskiej	317
Stany Zjednoczone a ZSRR i Blok Wschodni: od Dyrektywy NSC 68 do incydentu z U-2	322
Nowi azjatyccy sojusznicy USA – Japonia, Tajwan i Wietnam Południowy	330
Nowe wyzwania na Bliskim Wschodzie; Doktryna Eisenhowera	335
Odwrót administracji Eisenhowera od polityki dobrosąsiedzkiej wobec Ameryki Łacińskiej	339
Demokraci i republikańscy wobec amerykańskiego przywództwa w świecie	343
Rozdział czternasty	
DEKADA ROSNĄCYCH OCZEKIWAŃ (1960–1970)	345
Dwustumilionowe społeczeństwo: profil wiekowy i geograficzne rozmieszczenie ludności kraju	345
Ogólny stan gospodarki i nowe w niej zjawiska: konglomeraty i kompleks militarno-przemysłowy	347
Postęp techniczny i naukowy w latach 60.	349
Masowa konsumpcja, masowa kontestacja, masowa przestępczość	353
Ekspansja kultury masowej i nowe impulsy rozwoju kultury wysokiej	362
Rozdział piętnasty	
CZAS WIELKICH WIZJI I ODWAŻNYCH PRZYWÓDCÓW (1961–1968)	371
John F. Kennedy i jego administracja: wielka, tylko częściowo spełniona nadzieja Amerykanów	371
Program Wielkiego Społeczeństwa Lyndona B. Johnsona: idea, realizacja, bilans dokonań	378
Likwidacja segregacji rasowej	384
Budowa zbiorowej tożsamości: <i>Hispanics</i> i amerykańskie feministki	390
Burzliwa kampania wyborcza 1968 r	392
Rozdział szesnasty	
NOWE I STARE POGRANICZA W AMERYKAŃSKIEJ POLITYCE ZAGRANICZNEJ (1961–1969)	395
Podwyższanie i obniżanie pułapu zbrojeń strategicznych przez administrację Kennedy’ego i Johnsona	395
Korpus Pokoju, „Sojusz dla postępu” i inne nowe instrumenty amerykańskiej polityki wobec krajów Trzeciego Świata	399
Od kryzysów karaibskich do Doktryny Johnsona: nowa polityka Stanów Zjednoczonych wobec krajów Zachodniej Półkuli	401

Od drugiego kryzysu berlińskiego do kryzysu czechosłowackiego:	
Stany Zjednoczone wobec nowych wyzwań zimnowojennych w Europie	408
Poszukiwanie sojuszników i zwalczanie przeciwników w Afryce i na Bliskim Wschodzie	410
Indie i Chiny – nowy sojusznik i stary przeciwnik Stanów Zjednoczonych na Dalekim Wschodzie	414
Na drodze do „Wojny Johnsona”	416
Rozdział siedemnasty	
„ERA DWUSTULECIA” (1970–1980)	423
Nieprzewidziane i przewidywalne zjawiska społeczne	423
Gospodarka okresu stagflacji i ogólna kondycja społeczeństwa amerykańskiego w latach 70	428
Rozchwiany system wartości Amerykanów	436
Wizualizacja w kulturze masowej i obecność tematyki grup mniejszościowych w głównym nurcie kultury amerykańskiej: najważniejsze zmiany z lat 70.	446
Rozdział osiemnasty	
PRZYWRACANIE AUTORYTETU AMERYKAŃSKIM INSTYTUCJOM (1969–1981)	453
Administracja Richarda Nixona i jej działania na rzecz „Milczącej Większości”	453
Afera „Watergate”	459
Gerald Ford a społeczny kryzys zaufania do systemu politycznego i gospodarczego	462
Rządy „nieznanego Jimmy’ego”	465
Zmiany w położeniu mniejszości rasowych	470
Status i prawa innych mniejszości	475
Rozdział dziewiętnasty	
AMERYKAŃSKA DROGA DO I OD „ODPREŻENIA, POROZUMIENIA I WSPÓŁPRACY” (1969–1981)	481
Koncepcja i praktyka <i>détente</i> w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych	481
Przełom w polityce wobec Chin i Indochin	487
Sukcesy i porażki amerykańskiej polityki bliskowschodniej	493
Nowa faza amerykańskiej polityki powstrzymywania w Afryce „Gruba pałka” i ustępstwa: zmienne losy polityki Stanów Zjednoczonych wobec krajów Zachodniej Półkuli	500

Rozdział dwudziesty	
AMERYKAŃSKI „POWRÓT DO PRZYSZŁOŚCI” (1980–1990)	507
Zmiany demograficzne i społeczne z lat 80.	507
Negatywne i pozytywne zmiany w gospodarce amerykańskiej	509
Nowe środki transportu, nowe środki komunikacji, nowe wyzwania i osiągnięcia w nauce i medycynie	516
Główne czynniki kształtujące postawy moralne i obyczajowość Amerykanów	520
Od „kultury elektronicznej” do „grafiki protestu” – główne nurty w amerykańskiej kulturze lat 80.	525
Rozdział dwudziesty pierwszy	
EPOKA RONALDA REAGANA (1981–1989)	535
Ronald Reagan, jego gabinet i administracja oraz program gospodarczy	535
Wymiar społeczny konserwatywnej rewolucji	540
Od zamachu na Reagana do afery Iran-Contras: życie polityczne w głównym nurcie	545
Polityka administracji Reagana wobec mniejszości rasowych	553
Zmiany w położeniu mniejszości społecznych	556
Rozdział dwudziesty drugi	
KRUCJATA W OBRONIE „BOJOWNIKÓW WOLNOŚCI” (1981–1989)	561
Krucjata antykomunistyczna administracji Reagana	561
Stany Zjednoczone a ONZ	568
USA wobec europejskich sojuszników i oponentów	570
Polityka dalekowschodnia administracji Reagana	572
Bliskowschodnie wyzwania i zagrożenia dla interesów i bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych	575
Ciąg dalszy amerykańskiej polityki powstrzymywania w Afryce; zmiana postawy wobec apartheidu w RPA	579
Od politycznej krucjaty do niewypowiedzianej wojny: polityka wobec krajów Ameryki Środkowej i Karaibów	582
„Bomba zadłużeniowa”, międzynarodowy narkobiznes, integracja kontynentalna – nowe wyzwania wobec latynoamerykańskiej polityki Stanów Zjednoczonych	586
Rozdział dwudziesty trzeci	
MILENIJNA DEKADA (1990–2000)	589
Rewolucyjne zmiany w strukturze rasowej społeczeństwa amerykańskiego	589
Transformacja gospodarki amerykańskiej: od modelu z okresu zimnej wojny do e-gospodarki	594

Nowe osiągnięcia w poznawaniu kosmosu i... człowieka	603
Rosnące dylematy moralne i prawne związane z początkiem i końcem życia ludzkiego	608
Edukacja, język, świadomość historyczna – główne pola „wojny kultur”	611
Od „zera tolerancji” do terroryzmu – zmiany w podejściu Amerykanów do prawa	617
Blaski i cienie dynamicznego rozwoju kultury konsumpcyjnej w latach 90.	620
Digitalizacja, internacjonalizacja i wielokulturowość – główne procesy kształtujące amerykańską kulturę w ostatniej dekadzie XX w.	622
Nadzieje i obawy społeczne związane z dekadą lat 90.	634
Rozdział dwudziesty czwarty	
OD GEORGE’A BUSHA DO GEORGE’A W. BUSHA (1989–2001)	637
Rządy George’a Busha: kontynuacja „konserwatywnej rewolucji”	637
„Rewolucja liberalna” Billa Clintona: meandry, dokonania i porażki	647
Poszerzanie politycznego establishmentu; nowe postawy i liderzy na obrzeżach głównego nurtu polityki amerykańskiej	667
Rozdział dwudziesty piąty	
OD ZIMNEJ WOJNY DO PAX AMERICANA (1989–2001)	673
Administracja George’a Busha wobec „Jesieni Ludów” w Europie Wschodniej i rozpadu ZSRR	673
Stany Zjednoczone a ich europejscy sojusznicy w okresie dogasania zimnej wojny	678
Polityka administracji George’a Busha wobec głównych partnerów USA na Dalekim Wschodzie	679
Pierwsza amerykańska wojna w Zatoce Perskiej i jej skutki	681
Administracja George’a Busha a nowy typ wyzwań na terenie Afryki	685
Koniec amerykańskiej krucjaty antykomunistycznej w Ameryce Środkowej, początek krucjaty antynarkotykowej	686
Nowe, globalne wyzwania dla polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych na początku lat 90.	689
Przygotowanie administracji Billa Clintona do budowy „Nowego Światowego Porządku”	690
Budowa nowej strategii politycznej i ładu pojęciowego w polityce zagranicznej demokratycznej administracji	691
Międzynarodowa polityka gospodarcza Stanów Zjednoczonych w latach 90.	693
Redefiniowanie roli sił zbrojnych jako instrumentu w polityce zagranicznej USA	697
Stany Zjednoczone a NATO w okresie postzimnowojennym	700

Rosja i Ukraina – nowi strategiczni partnerzy Stanów Zjednoczonych	704
Stany Zjednoczone jako „państwo europejskie” w latach 90.	710
Ponowne definiowanie związków Stanów Zjednoczonych z głównymi partnerami azjatyckimi	717
„Polityka dwoistego powstrzymywania” wobec Iraku i Iranu	724
Amerykański patronat nad bliskowschodnim procesem pokojowym	727
Proces marginalizacji miejsca Afryki w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w latach 90.	730
Redefiniowanie polityki USA wobec Ameryki Łacińskiej w okresie postzimnowojennym	734
Od stosunku do ONZ do stanowiska wobec międzynarodowego terroryzmu – administracja Clintona a wyzwania o charakterze globalnym	739
„Nowy światowy porządek” czy <i>Pax Americana</i> ?	744

Rozdział dwudziesty szósty

ROK 2001 – TRUDNY POCZĄTEK NOWEGO

„AMERYKAŃSKIEGO STULECIA”

Administracja George’a W. Busha: styl i program działania; pierwsze dokonania i porażki w polityce wewnętrznej	749
Redefiniowanie polityki zagranicznej USA pod kątem „promowania interesu narodowego”	757
„Akt wojny” z 11 września 2001 r. i jego bezpośrednie i pośrednie skutki	765
Podstawy amerykańskiej strategii politycznej w wojnie z terroryzmem	769
„Operacja Trwała Wolność” w Afganistanie – pierwszy etap w nowej strategii amerykańskiej	771

Zakończenie 777

Bibliografia 781

Indeks nazwisk 787

Mapy 807

Spis treści 815